

ህዝቢ ትግራይ ምስ ህወሓት ኮይኑ ዘመዝገቦ መበል 40 ዓመት ናይ ቃልሲ ታሪክን

ካብቲ ታሪክ ዝተዘለሉ ሃርበኛታትናን

ኣብዚ ዓመት እዚ ህዝቢ ትግራይ ምስ ህወሓት ኮይኑ ዝተቃለሰሉ መበል 40 ዓመት ኣብ መላእ ሃገር ብሓፈሻ ኣብ ትግራይ ድማ ብፍላይ ብድምቀት ኣኸቢርና ኢና። ካብ ኢትዮጵያ ወጻኢ ዘለኹምውን ብኢትዮጵያ ቴሌቪዥንን ካልኣት ዝተፈላለዩ ሚዲያታትን ተኸታተልኩም ትኸኒ ኢሉ ተስፋ ይገብር።

እዚ በዓል ንዓይ ኣብቲ ቃልሲ ኢደይ ሓዊሰ ዝተቃለሰኩ፣ ደመይ ዘፍሰሰኩ፣ ኣሕዋተይ ዝገበርኩን ከማይ ንዝበሉ ኣብቲ ቃልሲ ዝተሓሰዩ ተጋሩን ሕውስውስ ዝበለ ስምዒትዩ ፈጠሩልና።

ብሓደ ገጽ እቲ ዘሕለፍናዮ ጸበባን ህዝቢ ትግራይ ዘርእዮ ዘስደምምን ዘኹርዕን ታሪክ ተዘኪሩ፣ ገለ ሰማእታትና ኣሰማቶም እንትለዓል ስለዝወዓለን ሃላዎቶም ጠፊኡና ዝነበረ ተቃሊሶም ዘቃለሱና ገለ ጀጋኑና በቴሌቪዥን መስኮት ስለዝረአናዮምን ፍስሃ ተሰሚዑኒ። ተሓቢነውን። ባህሊ ይኹን ልምዲ ኣይፈልጥን እቲ ቀደም ቀደም ሰብ ብሞት እንትፍለ እንተሎ ጥራሕ ነይሩ ታሪኹ ዝወጽእ። ሎሚ ከምኡ ምግባር ናይ መልቀሳይ ስራሕ ምጃኑ ግዲ ተፈሊጡ ጀጋኑ ብህይወቶም እናሃለውውን ዘውፊይዎ በረኽት ክዝርዝር ስለዝወዓለ ኩርዓት ተሰሚዑኒ። ትኸክል! ሰብ ብህይወቱ እናሃለው ንዝገበሮ ኣወንታዊ ኣስተዋጽኦ ኣገንዕ! ክንብሎ ይግባእ!

ብኻሊ ገጽ ድማ ኣብ ታሪክ ህዝቢ ትግራይ ዓብይ ኣስተዋጽኦ ዝነበሮም ካብ ልቢ ህዝቢ ክትፍቆም እንተደለኻውን ዘይሕለም ክዝለሉ ዘይግበአም ሃርበኛታትና ሕዚ ዝተፈለየ ኣረኣእያ ስለዘለዎም ይኹን ሕዚ ኣብ ስልጣን ብዘይምህላዎም፣ ብህይወት ስለዘየለው ይኹን ኣብ ውሽጢ ዓዲ ስለዘየለው ኣብዚ ድመቅ ዕለትዚ ከይተለዓሉ ምውዓሎም ኣዝዩ ኣገሪሙሉይ።

ገሊኦም ተሰዊእምዮም ወይ ኣብ ዓዲ ስለዘየለው እዩ ከይብል ኣብዚ ምሳና እኒህው። ንኹሉ ዝተቃለሰ ምዝርዝር ዘይከኣል ኮይኑ ብኣብነት ንምቅራብ ተሓሲቡ እዩ ከይብል ገሊኦም ዝተዘለሉ ብኣብነትነቶም ጎሊሆም ዝረአዮ እዮም። እንታይ ደኣ ጉዳ ተዘሊሎም? እስቲ ሓደ ሓደ ኣብነታት ጥራሕ ክጠቅስ፡

ተጋዳላይ ተወልደ ወልደማርያም ናይ ህዝቢ ስራሕትና ብሳይንሳዊ መንገዲ ክምራሕ " መሰረተ ሓሳብ ናይ ህዝቢ ስራሕትና " ዝብል ኣብ መጽናዕቲ ዝተመሰረተ ውድብ ምልእቲ ክሳብ ሕዚ እትምርሖሉ ዘላ ዕውት መምርሒ ዝጸሓፈን ብኣመራርሕኡ እንሕበነሉን ናይ ህዝቢ ስራሕትና መሃንዲስ ኣብዚኣ ኣብ ኣዲስ ኣበባ እዩ ዝኒህ። ከምዚኣቶም ዝመሰሉ ህዝቢ ትግራይ ካብ መከራ ክናገፉ ዕሽል ዕድሚኦም ዝገበሩን ኣመራርሖኦም ብተግባር ዘመስከሩን ሃርበኛታትና ብህይወቶም ክንሪኦም ዕድል ካብ ረኽቡና እናሰምዑ እንተለው ከም ኣካል ህዝቢ ዝገበርዎ ኣስተዋጽኦ ክዝከርን ህዝቢ መንነቶም ክፈልጦምን ኣብ ከምዚ ዝበለ በዓል ኣኸብሮትና ኣብ ክንዲ እነርእዮም ክንዘሎም ኣይግባእን ነይሩ እብል።

እዚ ጥራሕ መኣዝ ኮይኑ ክፍሊ ባህሊ እንትለዓል ሓርነት ዮሃንስ እንትተዘለሉ፣ ክፍሊ ታዕሊም እንትዝተ ኣስገደ ገ/ስላሰ እንተዘይተላዒሉ፣ ክፍሊ ሕክምና እንትትለዓል ኣባዲ መስፍን እንተዘይቀሪቡ፣ ቤ/ጽሕፈታት እንትለዓሉ ኣለምሰገድ ገብረኣምላክ፣ ኣረጋሽ ኪዳነ፣ ገብረመስቀል 04፣ ኣዜብ ጎላ፣ ዮውብማር ኣስፋው፣ ሓዳስ ጸሜን ምልዖን እንተተረሲዎም፣ ክፍሊ ኤኮኖሚ እንትለዓል እኒ ኣውዓሎም ወልደ፣ ገብሩ ኣስራት፣ ቢያን ፍትዊ፣ ገዛኢ ኣበራን ወዲ ሮማንን እንተዘይተላዒሎም፣ ሓለዎ ወያነ እንትለዓል በዓል ኣለምሰገድ ኢንቺ፣ ኣንኮ

ወዲሻምበል ክንፈ ገ/መድህን እንተተዘሊሎም፣ ክፍሊ ርክብ እንትለዓል ተኩሉ ሃዋዝን ተስፋማርያም አዝሳችን እንተዘይተላዒሎም፣ ብዛዕባ ክፍሊ ህዝቢ እንትዝከር ቢተው በላይ እንትተዘሊሉ፣ ኣብ ክፍሊ ዕጥቂ በዓል ክብሮም ገ/ማርያም ሃይለማርያም ወዲ ነጋሽ እንተዘይተላዒሎም ናይ ወጻኢ ቃልሲ እንትለዓል በዓል ሳሙኤል ወዲ ባሻይ፣ ፍስሃ ሜዞ፣ አደም ንሩሕሴን እንተዘይተዘኪሮም፣ ከራቢት እንትለዓላ ኣሰፋ ማሞን፣ ግርማይ ማንጃስ እንተዘይሃልዮም እቲ በዓል ድሙቃት ተዋሳእቲ ቃልሱ ኣንጠብጢቡ እየ ዝብል።

ከምዚእም ዝመሰሉ ወርቅታት ትግራይ ሕዚ ዝሃለወ ኣረኣእያ ይሃልዎም ሕዚ ብህይወት ይሃልው ኣይሃልው ህይወቶም ንህዝቢ ስለዘወፈዩ ካብ ልቢ ህዝቢ ትግራይ ኣይፈሓቁን። ኣብ ከምዚ ዝበለ ድሙቅ በዓል ድማ ክዝለሉ ዘይግበኣም ሃርበኛታትና እዮም።

ሕዚ ብዘለዎም ኣረኣእያ ምክንያት ሰብ ታሪክ ኣይዘለልናን ዝብል ምጉት ንምልዓል ዝዓለም ይመስል ሕዚ ምስቲ ውድብ ናይ ዘየለው ሓደ ክልተ ተቃለስቲ ኣስማት ሓሓሊፉ ምልዓሉ ኣተዓዛዚቡና እዩ። ኣብቲ ቃልሲ መስተንክር ዝሰርሓ ተቃለስቲ ደቀንስትዮ ትግራይውን ኣብቲ በዓል ግቡእ ቦታ ኣይተውሃበንን። ኣብ ኢደይ ናይ ቪድዮ፣ ናይ ፎቶግራፍ ይኹን ናይ ጽሑፍ ዶኪመንት እንተዘህልወኒ ኣሸንባይዶ ናይ ሓደ መንእሰይ ዕድመ ዝኣክል ዝተቃለሱ ሃርበኛታት ተጋሩ ኣብቲ ክፉእ ዘመን ዋላ ሓንቲ መዓልቲ ኣብ ልዕሊ ጸላኢ እምኒ ዘዳራብዮናውን ኣይምገደፍኩዎን ነይረ እብል።

ኢትዮ ጋላክሲ !

እዘም ሃርበኛታት ተጋሩ ሃፍቲ ህዝቢ ትግራይ ጥራሕ ዘይኮኑስ ሃፍቲ ህዝቢ ኢትዮጵያውን እዮም ኢሊ ስለዝኣምንን ህሊናይ ክዝርዝሮም ዝኸኣለ ኣብዚ ዕለትዚ ክዝለሉ ኣይግበኣምን ነይሩ ናይ ዝበልኩዎም ተጋደልቲ ኣስማት ሰዲደልኩም ኣለኹ። ነቲ ንስኻትኩም እትኸርዑሉ ዘለኹም ብሓቂውን ክኸርዑሉ ዝግባእ ሕገ መንግስቲ ክገሃድ ካብቶም ዕዘዝ እጃም ዘወፈዩ እዮምም ኣብ ልቢ ህዝቢ ከምዘለው ንገሩላይ ሓደራ! ሓደራ! ሓደራ!

ካሊእ ሓደራውን ኣለኒ

ሙሉእ ዶኪመንት ስለዘይብለይ ንኩሎም ሃርበኛታትና ክልዕሎም ኣይከኣልኩን። ኣብ መስኮት ቴሌቪዥን ክቀርቡ ዕድል ዝረከቡ ድማ ደጊመ ክልዕሎም ኣይመረጽኩን። ኣብ ሰራዊት ስለዘይነበርኩ ከዓ ኣብ ሰራዊት ናይ ዘለው ጀጋኑና ዝርዝር ክቅርብ ኣይከኣልኩንም ኣብዚ ዘይዘርዘርኩዎም እናኸኣልኩ ዕሸሽ ኢሊ ወይድማ ብጽሒቶም ኣናኢስ ከምዘይኮነ ክፍለጠለይ እናተላበኹ ካልኦቶም ኣነ ዘይከኣልኩዎ ከምልኡ ሓደራ እብል።

ይቅረታ

ገሊኦም ተጋደልቲ ብትምህርቲ ወይ ድማ በመንግስቲ ዝተፈላለዩ ማኣርግ ረኺቦም ከምዘለው እፈልጥ እዩ። መኣርጎም ክይሓወስኩ በቲ ናይ ገድሊ ኣስማቶም እየ ዝጸርሖም ዘለኹም ኣቀዲመ ይቅረታ ይሓትት።

ስም ዝርዝር ናይ ዝዘከርኩዎም ክዝለሉ ዘይግበኣም ሃርበኛታት ትግራይ

<ol style="list-style-type: none"> 1. ሱራፊአል 2. ተወልዶ ጁቡቲ 3. ምህረት 4. ገብረ ጻዲቅ ጭራ 5. አርአያ ካህሱ 6. ያለም ሃይለስላሰ 7. ሙሉጌታ ወዲሳጂን 8. ኢቴነሽ ሃዲሽ 9. ከድር 10. አጸደ ገ/ስላሰ 	<ol style="list-style-type: none"> 11. ሳባ ተካ 12. ሳባ ሚኬአል 13. አከዛ ጣንጡ 14. ወ/ገብሪአል አርማቱራ 15. ተኩሉ ገ/ጻድቅ [ሰዓረ] 16. አበበ ረዳኢ 17. ዶ/ር ተወልደ ስውእ 18. ትዕግስቲ አሰፋ 19. ነጋሽ ሸሪፎ 20. አቦይ ሓጎስ 	<ol style="list-style-type: none"> 21. አማረ አረጋዊ 22. ጎረሳ 23. ሓጎስ ገመቹ 24. ጻል ኒመሪ 25. ዘገምቦ 26. አበባ ሸሪፎ 27. አጸደ ታመነ 28. ዶ/ር ገብረ አብ ባርናባስ 29. የማነ ባርያ 30. ለምለም ላይላ
<ol style="list-style-type: none"> 31. አማረ አረጋዊ 32. ጎረሳ 33. ሓጎስ ገመቹ 34. ጻል ኒመሪ 35. ዘገምቦ 36. አበባ ሸሪፎ 37. አጸደ ታመነ 38. ዶ/ር ገብረ አብ ባርናባስ 39. የማነ ባርያ 40. ለምለም ላይላ 	<ol style="list-style-type: none"> 41. ህያብ ምሕረተኛ 42. አታክልቲ ጥላሁን 43. ወርቅነሽ ጠማለው 44. መምህር ዕዳጋ ዓርቢ 45. ብርዛፍ ቦጌ 46. በዛብህ ገ/ስላሴ 47. ኪሮስ ሓጎስ 48. ወዲ ሓጂ 49. ወዲ ባቤ 50. ዓብቃድር 	<ol style="list-style-type: none"> 51. ኤልሳ አስፍሃ 52. ሙሉ ሓጎስ 53. ትዕቦ መስፍን 54. ካህሳይ አርባዕት ዓይኑ 55. ግርማይ ዳቦ 56. ዘውዱ ሃጫር 57. ጎይተኤም [ጌትሽ] 58. ሃይለሊባኖስ 59. ጉዕሽ ሞሶሎኒ 60. ሃፍቶም አውሮፓ
<ol style="list-style-type: none"> 61. ሸሻይ ሃፍተስላሰ 62. ግደይ ፎሮ 63. ብስራት አማረ 64. አሰፋ ጉሬዛ 65. አበበ ዘሚካኤል 66. ዘአማንኤል ወዲሻምበል 67. ተስፋይ አፈረሰው 68. መኮነን ወዲ ኮበል 69. ወዲ ምዕራፍ 70. ወሉ ገ/ህይወት 	<ol style="list-style-type: none"> 71. ጽገ 72. ጥሩራ 73. ስዮም 74. አክሊሉ ዓላ 75. መስፍን ወጠጦ 76. ክንዳ ሸህ 77. ወለስላሰ 78. አደም ነቅንቅ 79. ተስፋይ እኑን 80. ብስራት ግደይ 	<ol style="list-style-type: none"> 81. ዘውዱ ገብረ 82. አስመላሽ 83. አጽብሃ አባ ትልቁ 84. ሃዲሽ አለምሰገድ 85. ስዮም ልግሱ 86. ሸዊት ገ/ክርስቶስ 87. ሙሉ ሰንደቅ 88. ዘመዳ ሓጎስ 89. መሐመድ በሪሁ 90. ማሚት ገ/እግዚአብሔር

<p>91. ሳሙኤል ክፍሊ ህዝቢ 92. በላይ እንፋራ 93. ሃይለ ኪሮስ ገብረ ስላሰ 94. ገረመድህን ዋህሳይ 95. ማሾ 96. ኪ/ማርያም 97. ፍሽ 98. አለነ ወዲ ለጋው 99. ሃይለ ርእሰማላዊ 100. ጉእሽ</p>	<p>101 _ በርሀ ሱቭያ 102_ ነጋሽ ለገሰ 103_ መምህር ገብሩ ኪዳነ 104_ አበበ ሃይለ ስላሰ 105_ ሙሉ አረጋዊ 106_ ጸሃይነሽ 107_ አለማዮህ ገዘሀይ 108_ ብርሃነ ሞርታር 109_ መምህርግርማይ ተምቤን 110 _ተከስተ ወዲ ጠበንጃ</p>	<p>111 ኪሮስ ቢተው 112 ወዲ ጠበንጃ 113 ዮሴፍ በላይ [ፋኑስ] 114 ሃይለስላሴ ገ/ኪዳን 115 ሃይለስላሴ ጫህማ 116 ምምህር መውጫ 117 ተክለ ፔቲ 118 ግርማይ ጀርመን 119 በላይ ገሰሰ 120 መኮነን ዘለለው</p>
---	---	---

<p>121 ተሽመ ጉዶ 122 አቦ ወንበር 123 ደስታ ታፈረ 124 ዘሚካኤል ማ/ኢኮኖሚ 125 ምንትዋብ 126 ከሰሳይት 127 ታህጓስ ጭላ 128 ሃዲሽ አልድማን 129 ኪሮስ ቢተው 130 ኪዳነማርያም</p>	<p>131 ጸጋይ ናቶ 132 ሊላይ ሃይለማርያም 133 ጸጋይ ገባር 134 ጌታቸው ተፈሪ 135 ካሳ ውነህ [ቀኛት ካሳ] 136 አወጠኸይ ጸምብላ 137 ወዲ አወጣሽ 138 ቀሺ ታደሰ 139 ወለገብሪአል ሞደርን 140 አለማዮህ መጭንቅ</p>	<p>141 ታደሰ ጋውና 142 ካስ ጉግሳ 143 ሽሻይ በላይ [ሃመዴ] 144 ሙሉ ብርሃነ [ባንዲት] 145 እንድርያስ 146 ሃድሽ (አልድ ማን) 147 ሰለሙን ተስፋይ 148 አብርሃ ካህሳይ 149 የማነ ጃማይካ 150 ሙሉጌታ አለምሰገድ</p>
---	---	--

<p>151 ሕቡር 152 ፍስሃ ማንጁስ 153 ፍረ 154 ሕሪቲ ምሕረተ አብ 155 አባዲ ዘሞ 156 አበበ ተክለ ሃይማኖት 157 ሙሉ ጌታ ጫልቱ 158 ሮማን ገብረስላሰ</p>	<p>161 ጌጋር በዛብህ 162 ታየ 163 ስየ አብርሃ 164 መሰረት ገ/ማርያም 165 አህመድ ሞባረክ 166 ታደሰ መሰረት 167 ብርሃነ ኪ/ማርያም</p>	<p>171 ሙሉ ድ/ወያነ 172 ዳዊት ብርሃነ 173 ሙሉ ወዲ አምሐረይቲ 174 ሙሉ ወዲ የነታ 175 ፍስሃ ሜዞ 176 ጎይተአም ዱቸ 177 አርአያ ግደይ</p>
---	---	--

159 ታደሰ ደበሱ 160 ሮማን [ታየ]	168 ተከስተ ሃ/ማርያም 169 ሃይማኖት ዕዳጋ ዓርቢ 170 ንግስቲ ዕዳጋ ዓርቢ	178 ጽጋቡ ተምቤን 179 ነጋሽ ኒኖ 180 ነጋሽ ያይንሸት
-----------------------------	--	---

181 ትርፉ አስፋው 182 ገብረዮሃንስ አዘባ 183 አታክልቲ ተክሉ 184 አብርሃም ደስታ 185 አባ ተካልኝ 186 መዝገበ ሸራሮ 187 ኤልያስ አለሙ 188 ተዘራ ጽምብላ 189 ቸኮል ማረት 190 ወለገብርኤል ኮለጅ	191. ህይወት ፔቲ 192. ሸሻይ አስገዶም 193. ዘርአይ ይሕደጎ 194. ዘርአይ አስገዶም 195. ዓይሊ ዓተር 196. ተስፋይ ጭቁን 197. ሃይሉ ሳንቲም	198 አልማዝ ታፈረ 199 ዕቁባይ ልጅ 200 ሰመረ
--	---	--

ክብርን ሞገስን ንኩሎም ሃርበኛታት ትግራይ!

ገብረ መድህን ዋልታ ህዝቢ

ካብ ትግራይ